

Úmluvy, doporučení a dotazníky, přijaté na XII. Mezinárodní konferenci práce.

(Pokračování.)

A. — Dotazník,
týkající se přijetí návrhu úmluvy o nucené práci.

Otázky všeobecné.

1. Soudíte, že by Mezinárodní konference práce měla přijati návrh úmluvy, jejímž účelem by bylo odstranění nucené nebo povinné práce ve všech jejích formách?

Při kladné odpovědi bylo by, podle Vašeho náhledu, potřeba přechodného období před úplným odstraněním této práce?

Kdybyste nepokládali za možné přijmouti návrh úmluvy, jejím účelem by bylo odstranění práce nucené nebo povinné ve všech jejích formách, nebo kdybyste soudili, že takové odstranění je možné že však je potřeba přechodné doby před jeho uskutečněním,

soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by přijmouti návrh úmluvy, jejímž účelem by bylo omeziti nebo upravití používání práce nucené nebo povinné?

2. Soudíte, že znění této úmluvy mělo by býti takové, že by její ratifikace některým státem měla za následek užití této úmluvy v jeho koloniích a zemích pod jeho protektorátem bez výhrad nebo změn uvedených v čl. 421 mírové smlouvy?

3. Přijímáte pro účely takové úmluvy následující definici práce nucené nebo povinné:

„Nucenou nebo povinnou prací je každá práce nebo služba, která je požadována od nějaké osoby pod hrozbou jakéhokoli trestu a k jejímuž výkonu osoba ta se sama dobrovolně nenabídne?“

Výjimky z provádění úmluvy.

4. Soudíte, že případy vyšší moci (vis maior) měly by zůstatí mimo tuto úmluvu?

Schvalujete v kladném případě tuto definici případu „vyšší moci“ (vis maior): Pro tuto úmluvu značí výraz „případy vyšší moci“, případy války, jakož i veškeré pohromy, které jsou nebezpečny pro normální životní podmínky veškerého obyvatelstva anebo značné jeho části jako: požáry, hlad, záplavy, zemětřesení, epidemie a prudké zvířecí mory, vpády zvířat, hmyzu nebo škodlivých rostlinných parazitů atd.?

5. Soudíte, že případy prací konaných pro obec na základě tradice nebo zvyku zúčastněné kolektivity a vykonávaných v bezprostřední blízkosti obce jejími obyvateli, mohou býti považovány za pravidelné závazky členů této kolektivity a že tyto práce nespadaí pod definici práce nucené nebo povinné jak byla uvedena v předchozí otázce 3.?

Úřady zodpovědné za to, že žádána byla práce nucená nebo povinná.

6. a) Soudíte, že zodpovědnost za každé použití práce nucené nebo povinné postihuje nakonec úřady mateřského státu nebo v případě, že to

není možné, vyšší centrální úřady zúčastněných území?

b) Soudíte, že tam, kde vyšší úřady přenášejí na úřady podřízené právo povolití práci nucenou nebo povinnou pro veřejné účely místního zájmu, má být tato praxe odstraněna?

c) Soudíte, že příslušné úřady měly by definovati přesně, pokud se tak nestalo, podmínky, za jakých veškerá práce nucená nebo povinná měla by být prováděna za dozoru nižších a místních úřadů, a že tyto podmínky nesměly by být horší než podmínky uvedené v tomto dotazníku pro provádění nucené práce uložené příslušnými úřady samými, zejména pokud jde o osoby povinnosti té podrobené, o nejdélší dobu, po jakou práce od každého jednotlivce může být požadována, o pracovní hodiny, o mzdy, o odškodnění v případě pracovního úrazu a o dozor nad prací?

Podmínky, jež nutno splnit před tím, než může být sáhuto k práci nucené nebo povinné.

7. Soudíte, že příslušné úřady měly by se přesvědčiti před tím, než dají souhlas k tomu, aby sáhuto bylo k práci nucené nebo povinné — s výjimkou práce povinné uvedené v otázce 12:

a) že služba nebo práce, již nutno vykonávat, je bezprostředního zájmu pro kolektivitu, povolanou k jejímu výkonu:

b) že tato služba nebo práce je skutečně nebo bezodkladně nutná;

c) že bylo nemožno opatřiti si potřebné dobrovolné dělníky k výkonu této služby nebo práce přes nabídku mezd stejně vysokých, jako jsou mzdy vyplácené v dotyčném území pro obdobné práce nebo služby a

d) že provádění řečené práce nebo služby nebude mít s ohledem na pohotové dělnictvo a jeho způsobilost k podniknutí práce, o níž se jedná v zápatí příliš těžké břemeno pro obyvatelstvo?

Práce nucená nebo povinná pro služby soukromníků.

8. Soudíte, že příslušné úřady neměly by v žádném případě ukládati nebo dovolit ukládati práci nucenou nebo povinnou ve prospěch soukromníků, společností nebo jiných právních osob, vyjma kolektivitu ve svém celku?

Jste toho názoru, že tam, kde tato práce nucená existuje, mělo by být podniknuto vše možné, aby co nejdříve byla odstraněna? Jste dále toho mínění, že pro toto zrušení měla by být stanovena nějaká lhůta a jakou lhůtu v kladném případě byste navrhovali?

9. Soudíte, že je-li práce nucená nebo povinná požadována náčelníky vykonávajícími správní úkoly na podkladě starodávných práv, měl by tento stav být odstraněn co nejdříve, a že úřady měly by až do doby tohoto odstranění pečovat o to, že této práce je užíváno k účelům veřejným a že podmínky, za jakých je prováděna, jsou upraveny stejně, jak tomu je u práce obdobné povahy vykonávané za dozoru správních úřadů?

10. Soudíte, že správní úředníci, jichž povinností je nabádati obyvatelstvo jim svěřené k nějaké práci, neměli by být zmocňováni k provádění nátlaku na toto obyvatelstvo v tom směru, aby pracovalo pro soukromníky?

11. Soudíte, že žádná koncese, daná soukromníkům nebo společnostem, neměla by obsahovati jakoukoliv formu nátlaku za účelem obstarání výrobků, jichž tyto soukromníci nebo společnosti používají nebo s nimi obchodují, a že, byly-li již takové koncese dříve uděleny, a) neměly by být obnovovány, leč takovým způsobem, který by znamenal konec úpravy tohoto druhu, a b) že by mělo být podniknuto veškeré úsilí, aby v téměř smyslu a v době co nejkratší změněny byly povolené již koncese, jichž doba ještě neuplynula?

Práce nucená nebo povinná vykonávaná jako daně nebo jako náhrada za daně.

12. Soudíte, že je-li práce nucená nebo povinná požadována jako daň nebo na místo této daně, měla by býti tato prakse odstraněna, pokud možno co nejdříve, a že příslušné úřady měly by až do doby tohoto odstranění přesvědčiti se o tom:

- a) že služba nebo práce, již nutno vykonávati, je v bezprostředním zájmu pro kolektivitu povolanou k jejímu výkonu;
- b) že tato služba nebo práce je skutečně nebo bezodkladně nutná;
- c) že provádění řečené práce nebo služby nebude míti s ohledem na pohotové dělnictvo a jeho způsobilost k podniknutí práce, o niž se jedná v zápětí příliš těžké břemeno pro obyvatelstvo?
- d) že zaměstnanci vykonávající tuto práci mohou zůstat v blízkosti svého bydliště;
- e) že výkon práce nebo služby se řídí místními úřady ve shodě s požadavky náboženství, sociálního života a zemědělství?

Ochrana zaměstnanců provádějících nucené práce.

13. a) Soudíte, že je nutno na celém území, kde existuje dosud práce nucená nebo povinná, vyhlásiti, pokud se tak již nestalo, úplnou a přesnou úpravu organizování této práce, a že tato úprava má stanoviti zavedení a vedení statistiky o této práci, zejména pokud jde o organizaci a délku práce, jakož i o způsob placení mezd?

b) Soudíte, že na celém území, kde existuje práce nucená nebo povinná, měly by příslušné úřady vydati (a v hojně míře rozšířiti) v jednom nebo více domácích jazykách zákonná ustanovení nebo správní předpisy týkající se používání této práce, a to tak, aby jejich znění mohla býti oznámena zúčastněným zaměstnancům a obyvatelstvu, mezi nimiž tyto zaměstnanci jsou najímáni, a že zaměstnanci nebo ostatní jiné osoby měli by míti možnost opatřiti si opisy znění těchto zákonů neb předpisů za výrobní cenu?

c) Soudíte, že by mělo býti zavedeno určité řízení o dovolení zaměstnancům nuceně pracujícím, jakož i všem ostatním domorodým zaměstnancům, předkládati úřadům veškeré stížnosti týkající se pracovních podmínek jim uložených a s nimi o nich jednati?

14. Soudíte, že činnost všech již zřízených orgánů inspekce pro dozor nad dobrovolným dělnictvem měla by býti rozšířena i na pracovníky nucené a že, není-li takových orgánů, měla by býti učiněna jiná opatření, aby ve všech případech bylo zajištěno úplné provádění předpisů týkajících se podmínek použití nucených zaměstnanců?

15. Soudíte, že protizákonné požadování nucené práce mělo by podléhati skutečně účinným trestním sankcím?

Skupiny osob, jež nutno vyjmouti z práce nucené nebo povinné.

16. Soudíte, že jedině dospělé osoby mužského pohlaví ve věku nejméně 18 let směly by býti najímány k práci nucené nebo povinné v těchto mezích a za těchto podmínek:

a) předchozího zjištění státního lékaře o tom, že dotyčná osoba není stížena jakoukoli nakažlivou nemocí a že je tělesně schopna snést na ní požadované úkony a podmínky, za nichž budou plněny;

b) vvnětí těch osob, které jsou již vázány smlouvou nějakému zaměstnavateli;

c) vvnětí školního personálu, žáků a učitelů;

d) ponechání v každé kolektivě takového počtu dospělých a zdravých mužů, jaký je nevyhnutelný k rodinnému a společenskému životu;

e) zřetel na svazky manželské a rodinné.

17. Soudíte, že pro práci nucenou nebo povinnou, která podmiňuje ubytování zaměstnanců daleko od jejich domácnosti, směl by být vybrán — v kterémkoli okamžiku — z určité v úvahu přičítající kolektivity pouze určitý poměr jednotlivců k celkovému mužskému stálému obyvatelstvu?

Soudíte, že by tento poměr měl být různý podle ročního období, podle stavu prací, jež dotyčné osoby mají vykonat pro sebe ve svém bydišti a vůbec že měl by být brán ohled k hospodářským nutnostem pravidelného života kolektivity, o níž se jedná?

Soudíte, že tento poměr měl by být určen, a jaký poměr byste navrhovali?

Úprava práce nucené a povinné.

I. Délka.

18. Soudíte, že nejvyšší pravidelná doba, během které některá jednotlivá osoba směla by být přidržena k práci nucené nebo povinné v jejích různých formách, neměla by přesahovati 60 dní v období 12 měsíců (při čemž bylo by nutno počítati do těchto 60 dnů též dny potřebné na cestu k pracovnímu místu a k návratu z tohoto místa), anebo v případech výjimečných, kdy zaměstnanci mají být přivedeni ze značných vzdáleností, 6 měsíců v období 24 měsíců, při čemž se rozumí, že v této době byl by zahrnut i čas potřebný k pracem uvedeným pod otázkou 12, a že na druhé straně každé období práce ve 24 za sebou jdoucích měsících bylo by odděleno od dalšího období práce mezidobím ve výměře nejméně 3 měsíců?

V případě, že zaměstnanci byli by přiváděni ze značných vzdáleností, soudíte, že každý zaměstnanec, jehož bylo by použito během jediného roku po dobu delší než každé jiné nižší, případně snad stanovené maximum, měl by být osvobozen od každé nové práce nucené nebo povinné na tolik let, kolikrát pravidelné maximální období pro nucené zaměstnání během roku dovršil?

Soudíte, že pravidelné maximální období, během něhož nějaká osoba mohla by být přidržena k práci neb službě uvedené v otázce 12, nemělo by přesahovati 30 dnů v období 12 měsíců?

II. Přizpůsobení domorodců práci nucené.

19. Soudíte, že nucení zaměstnanci neměli by být — vyjma případy výjimečně nutné — dopravováni do krajin, kde podmínky stravování a podmínky podnební byly by tak odlišné od podmínek, na něž jsou navyklí, že by byly nebezpečny pro jejich zdraví?

Soudíte, že neměla by v žádném případě být dovolena přeprava dělnictva, aniž jsou pravidelně provedena všechna opatření zdravotní a opatření pro jeho ubytování?

Nelze-li se takové přepravě vyhnouti, soudíte, že by měla — na podkladě příslušného lékařského osvědčení — být přijata opatření zajišťující postupné přizpůsobování zaměstnanců novým podmínkám stravování a podnebí?

Soudíte, že v případě, kdy nucení zaměstnanci jsou povoláni k výkonu pravidelné práce, již nejsou zvyklí, měla by být učiněna opatření k zajištění jejich přizpůsobení k tomuto druhu práce, zejména pokud jde o pozvolné přizpůsobení, hodiny pracovní, zavedení pracovních přestávek a v případě potřeby zlepšení nebo zvýšení dávky potravy?

III. Pracovní doba.

20. Soudíte, že pravidelná pracovní doba dělníků nucených neměla by překročovati 8 hodin denně a 48 hodin týdně a že hodiny práce vykonané nad pravidelnou pracovní dobou měly by být placeny sazbami vyššími než jsou sazby normální?

Soudíte, že by měl být poskytnut den týdenního klidu a že tento

den měl by připadat, pokud možno, na den zasvěcený tradicí nebo zvyky kraje nebo náboženstvím?

21. Jde-li o nucené zaměstnance, používané k nošení břemen, soudíte, že každodenní pravidelný den pochodu měl by odpovídati průměrné osmihodinové déce pracovní, a že samozřejmě při jeho stanovení bylo by nutno přihlížeti nejen ku vzdálenosti, již nutno projít, nýbrž i ke stavu cesty, k ročnímu období, k nákladu, který nutno přepravit a ke všem ostatním činitelům, jichž třeba dbáti? Soudíte, že při překročení pravidelného denního pochodu nosičů, měly-li by býti hodiny nad dobu pravidelného denního pochodu jako hodiny přes čas placeny sazbami vyššími než jsou obyčejné hodinové sazby?

IV. Mzdy.

22. Soudíte:

a) že nucení pracovníci, počítaje v to i ty, kteří jsou používáni k nošení břemen, měli by ve všech případech býti placeni hotově a to sazbami, které nejsou nižší než platné sazby pro též druh prací v kraji, kde tito dělníci jsou zaměstnáni, nebo v kraji, kde tito dělníci byjí najati, při čemž vezmou se sazby toho kraje, kde jsou vyšší?

b) že mzdy měly by býti placeny zaměstnancům samotným, nikoli jejich náčelníkům kmene nebo jiným úřadům?

c) a že cestovní dny nutné na cestu k pracovnímu místu a k návratu z tohoto místa měly by býti počítány pro výplatu mzdy jako dny pracovní?

d) že konečně ze mzdy nemělo by se nic srážeti, ať již pro zaplacení daní nebo za zvláštní stravování, za oděv a ubytování poskytované zaměstnancům proto, aby byli udrženi ve stavu schopném pokračovati ve svých pracech, ani za dodání nářadí?

V. náhrada za úrazy a za onemocnění.

23. Soudíte:

a) že veškeré zákonodárství týkající se náhrad za pracovní úrazy nebo nemoce vyvolané pracovními podmínkami, mělo by se vztahovati za těchto podmínek na zaměstnance nucené i zaměstnance svobodné?

b) že zákonodárství týkající se odškodnění osob odkázaných výživou na zemřelé nebo práce neschopné zaměstnance mělo by se vztahovati za těchto podmínek na všechny zaměstnance, ať již jsou zaměstnanci nucenými nebo svobodnými?

c) že příslušné úřady nebo veškeré úřady, které používají nucených zaměstnanců, měly by míti povinnost zajistiti výživu zaměstnancům, stanou-li se v důsledku úrazu nebo nemoci zcela nebo z části neschopnými opatřiti si samy svoje potřeby?

d), že, nezdržuje-li se nucený zaměstnanec v místě svého bydliště, nemělo by se rozlišovati, jsou-li úrazy nebo nemoce způsobeny prací či nikoli?

e) že v případě trvalé úplné nebo částečné neschopnosti k práci měl by býti zajištěn nárok na odškodnění, vypočítaný podle stupně neschopnosti k práci?

f) že příslušné úřady měly by učiniti opatření k zajištění osob odkázaných na zemřelého nebo práce neschopného zaměstnance?

g) že zákony a správní nařízení týkající se náhrady a odškodnění v případě nemoci nebo úrazu přihodivších se nuceným zaměstnancům nebo v případě úmrtí těchto zaměstnanců měly by býti vytištěny, vyvěšeny a dány do prodeje nebo přislušných úřadů způsobem uvedeným pro zákony a nařízení upravující práci nucenou nebo povinnou?

Zvláštní opatření, jež nutno učiniti v případě dlouhotrvající práce.

24. a) soudíte, že jsou-li nucení zaměstnanci, vyjma těch, kteří jsou zaměstnáni nošením břemen, povoláni prodávati delší dobu na místě pracovním za účelem prací stavebních neb udržovacích, je nutno učiniti potřebná opatření k ochraně jejich zdraví a zajištění jim nevyhnutelnou lékař-

skou pomoc a že zejména: 1. tito zaměstnanci mají se podrobiti lékařské prohlídce předem, jakož i novým prohlídkám v určitých mezidobích během doby zaměstnání, 2. že je třeba postarati se o dostatečný lékařský personál, lékárnu, nemocnice a ambulance, aby se čelilo všem potřebám, 3. že by bylo nutno zajistiti řádný zdravotní stav na pracovištích, zásobování dělníků vodou, životními potřebami, palivem a kuchyňským náradím a postarati se jim rovněž, je-li toho třeba, o oděv a ubytování?

b) soudíte, že při dlouhotrvajících pracech je třeba učiniti určitá opatření, která by zajišťovala výživu rodině nuceného zaměstnance, zejména bezpečným zasiláním části mzdy rodině se souhlasem nebo na žádost zaměstnance?

c) soudíte, že správy měly by zajistiti na svou zodpovědnost a na své náklady cestu nuceným zaměstnancům tam a zpět mezi jejich bydlištěm a místem pracovním a že by měla usnadniti tuto cestu použitím — v nejširší možné míře — všech po ruce jsoucích dopravních prostředků?

d) soudíte, že bylo by třeba zajistiti návrat nucených zaměstnanců na útraty příslušného úřadu v případě nemoci nebo úrazu, které mají za následek neschopnost k práci po určitou dobu?

e) soudíte, že každý nucený zaměstnanec, který po vypršení doby jeho nucené práce chtěl zůstatí na místě jako zaměstnanec svobodný, měl by možnost učiniti tak, aniž by ztrácel nárok na bezplatný návrat do svého domova?

f) soudíte, že příslušné úřady měly by se přesvědčiti o možnostech slušného provádění všech opatření vyjmenovaných v předchozích otázkách dříve než dají povolení použití práce nucené nebo povinné?

Zvláštní ustanovení týkající se nuceného nošení břemen.

25. V případě, že se žádá o práci nucenou nebo povinnou pro dopravu osob nebo zboží (nosiči nebo veslaři atd.), soudíte, že příslušné úřady měly by vydati nařízení určující zejména: a) povinnost, že smí se zaměstnávatí k takové přepravě pouze dospělé osoby mužského pohlaví uznané za tělesně schopné na základě předchozí lékařské prohlídky, je-li taková prohlídka možná, b) maximální náklad, c) maximální vzdálenost mezi bydlištěm nuceného zaměstnance a cílem dopravy, d) nejvyšší počet dní v měsíci nebo v jiném období, během nichž tito zaměstnanci mohli by býti k uvedeným pracím požadováni, e) osoby, které by byly zmocněny tyto zaměstnance rekvirovatí jakož i meze těchto rekvizicí?

Jaký nejvyšší náklad, jakou nejvyšší vzdálenost pro nosiče od jejich domova k cíli cesty a jaký nejvyšší počet požadovaných dní v měsíci nebo v jiném období byste v tom směru navrhovali?

Nucené pěstování plodin.

26. Soudíte, že nucené pěstování plodin nemělo by býti ukládáno leda za účelem předciití hladu nebo nedostátku potravin a vždy s výhradou, že potraviny takto získané měly by zůstatí na místo mzdy vlastnictvím jednotlivců neb kolektivitu, kteří je vytěžili?

Soudíte kromě toho, že v žádném případě nemělo by býti uloženo nucené pěstování plodin k tomu cíli, aby se napomáhalo výrobě potravin určených k vývozu nebo jako opatření zemědělského vyučování?

Soudíte konečně, že by bylo možno uvažovatí o opatřeních, která by byla s to předejítí robromám vyjmenovaným prvním bodem tohoto dotazníku jinak než zavedením systému práce nucené nebo povinné?

Případy, v nichž nesmělo by se použití práce nucené nebo povinné.

27. Soudíte, že nařízení o hromadném stíhání dovolujícím potrestati celek za trestné činy spáchané některými členy tohoto celku nemohou

uváděti jako trest přidržení celku k práci nucené nebo povinné?

28. Soudíte, že nemělo by býti používáno nucené práce pro práce podzemní?

Stálá komise odborníků.

29. Soudíte, že by bylo žádoucím zřídit u Mezinárodního úřadu práce stálou komisi odborníků pro otázku nucené práce?

Soudíte, že zprávy sestavené podle čl. 408 o úmluvě týkající se nucené práce měly by býti postaveny této komisi?

Soudíte konečně, že by bylo nutno svěřiti této komisi ke studiu ostatní problémy vyvolané nucenou prací?

B. — Otázky, týkající se přijetí doporučení.

I.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by přijati doporučení v němž by mělo býti poukázáno na určité důležité problémy, vyplývající z poměrů hospodářského rozvoje území zaostalých, a to za tím účelem, aby se zabránilo takovému nátlaku na obyvatelstvo těchto území, který by se rovnal skutečnému donucování k práci?

Soudíte v kladném případě, že toto doporučení mělo by stanoviti, že pohotovost dělnictva, schopnost obyvatelstva k práci a neblahé důsledky, jaké může míti příliš náhlá změna existenčních a pracovních podmínek domorodců pro jejich sociální postavení, jsou činitelem, k nimž každý úřad by musel přihlížeti, při rozhodování o hospodářském rozvoji území, o něž úřad ten má pečovati, a zvláště při rozhodování týkajícím se:

a) zvětšení počtu a rozsahu podniků průmyslových, důlních a zemědělských v dotyčném území;

b) usídlení nedomorodého obyvatelstva v těchto územích, je-li nějaké po ruce;

c) povolení lesních či jiných koncesí, ať mají povahu monopolů či nikoli?

II.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by přijati doporučení, zahrnující různé nepřímé způsoby umělého zhoršování hospodářského nátlaku, který již nutí určité elementy obyvatelstva k práci námezdní, a zejména prostředky, které sestávají:

a) z toho, že obyvatelstvu jsou ukládána břemena fiskální, jichž tíživost nebo zhoršení neměly by jiného účele než přinutiti obyvatelstvo, aby se dalo najati do služeb soukromých podniků;

b) ve zmenšení zaměstnanci po ruce jsoucích prostředků, aby zcela neodvísle mohl obstarávat své životní potřeby, a to neoprávněným omezením držení, získávání neb užívání půdy;

c) z toho, že zneužito je rozšíření všeobecně pohoršlivého významu výrazu „vagabund“;

d) z toho, že vydána bude taková úprava povolení k volnému pohybu, která by poskytovala výhody domorodcům ve službách osoby třetí oproti ostatním zaměstnancům?

III.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by přijati doporučení, v němž by bylo poukazováno na nutnost úpravy získávání dělníků pro práce nucené nebo povinné tak, že by nebylo poškozeno dělnictvo nutné k obstarávání obživy zúčastněných kolektivit?

IV.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by doporučiti, že, jsou-li muži podrobeni určitým formám práce nucené nebo povinné, mají býti učiněna všechna opatření, aby úkol vykonávati tyto práce nebyl převalen na ženy a děti?

V.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by doporučiti, aby všemožné bylo usilováno o to, aby zmenšena byla nutnost sáhnouti k práci nucené nebo povinné pro dopravu osob nebo zboží a aby zejména taková nucená práce byla zakázána všude tam, kde bylo by možno použití dopravních prostředků tažených zvířaty nebo silou mechanickou?

VI.

Soudíte, že Mezinárodní konference práce měla by přijmouti doporučení zavrhuující omezení svobody pohybu dělníků, pokud jde o takové jejich použití, o sňhování do jiných krajín neb o přijetí práce v určitých odvětvích průmyslových?

Dotazník

o pracovní době soukromých zaměstnanců ve vyšších službách.

1. Soudíte, že jest žádoucím, aby Mezinárodní konference práce přijala návrh úmluvy zajišťující mezinárodní úpravu délky pracovní doby soukromých zaměstnanců ve vyšších službách?

Nejste-li pro návrh úmluvy, jste pro doporučení?

Rozsah působnosti.

2. Jste toho názoru, že rozsah působnosti takového návrhu úmluvy nebo takového doporučení měl by býti založen na všeobecné definici výrazu „soukromý zaměstnanec ve vyšších službách“?

Jakou byste navrhovali definici v kladném případě?

Nezdálo-li by se možným dostatečně přesně stanovití definici výrazu „soukromý zaměstnanec ve vyšších službách“, na které kategorie zaměstnanců měl by se, dle vašeho názoru, rozsah působnosti vztahovati?

3. V každém případě, ať pokládáte za možné nebo nemožné vymeziti rozsah působnosti založený na definici výrazu „soukromý zaměstnanec ve vyšších službách“ nebo na výpočtu kategorií zaměstnanců anebo na obou dvou způsobech, jste toho názoru, že rozsah působnosti návrhu úmluvy nebo doporučení měl by se vztahovati na osoby zaměstnané:

a) v jakýchkoli závodech obchodních?¹⁾

b) v závodech majících současně povahu závodu průmyslového a obchodního tak, že nejsou považovány národním zákonodárstvím za závody průmyslové?

c) v závodech, jichž činnost spočívá podstatně v práci kancelářské?

d) v ústavech pro léčení neb umístění nemocných, chorých, nuzných a choromyslných, jakož i v ústavech zdravotních?

e) v podnikách divadelních a zábavních?

f) v hotelích, klubech, kavárnách, restauracích, pensionátech a ostatních prodejnách nápojů?

Které ostatní kategorie závodů navrhuje?

¹⁾ Viz dodatek k otázce 3., obsažený na str. 560.

4. Soudíte, že návrh úmluvy nebo doporučení měly by se vztahovati na všechny kategorie uvedených závodů:

- a) ať jsou to závody (ústavy) veřejné nebo soukromé?
- b) ať jsou světské nebo náboženské?
- c) ať mají povahu závodů výtěžných či nikoliv?

5. Soudíte, že by z rozsahu působnosti návrhu úmluvy nebo doporučení měly býti vyňaty závody, v nichž zaměstnání jsou pouze členové rodiny zaměstnavatelovy?

Co rozumíte slovy „členové rodiny zaměstnavatelovy“?

6. Soudíte-li že některé kategorie osob zaměstnaných v uvedených závodech měly by býti vyňaty z rozsahu působnosti návrhu úmluvy nebo doporučení, které jsou to kategorie?²⁾

Pravidelná délka pracovní doby.

7. a) Jste toho názoru, aby délka pracovní doby, která má býti omezena, byla definována?

Jste v kladném případě toho názoru, že délkou pracovní doby má býti čas, po který zaměstnanci jsou zaměstnavateli k službám, s výjimkou přestávek, během nichž zaměstnanci nejsou zaměstnavateli k službám a které mají býti vyvěšeny podle otázky 14 b) tohoto dotazníku?

Jakou jinou definici navrhuje v záporném případě?

b) Soudíte, že návrh úmluvy nebo doporučení měly by stanoviti všeobecnou týdenní hranici délky pracovní doby pro veškeren personál v uvedených závodech?

Jste v kladném případě toho názoru, že by takovou hranici mělo býti 48 hodin za týden?

Ne-li, jakou jinou hranici navrhuje?

Jaká by měla býti — podle vašeho názoru — definice „týdne“? Soudíte, že má jíti o dobu sedmi dnů?

c) Soudíte, že by bylo třeba stanoviti všeobecný předpis, dovolující rozdělení pracovních hodin v období delším než týden s podmínkou, že průměrná délka pracovní doby nepřesahuje dobu stanovenou jako normální dobu pracovní?

V kladném případě — za jakých podmínek a v jakých mezích?

d) Pokládáte za nutné stanoviti mimo týdenní hranici také denní hranici pracovní doby?

Soudíte v kladném případě, že by touto hranicí mělo býti 8 hodin denně? Ne-li, jakou jinou hranici navrhuje?

e) Jste toho názoru že týdenní pracovní doba měla by býti rozvržena tak, aby umožňovala poskytnouti půl dne volno za týden?

Jste toho názoru, aby toto půldenní prázdno podle možností předcházel nebo následovalo bezprostředně po dni týdenního klidu a aby tento týdenní klid připadl na neděli?

f) Bylo by dovoleno vyčerpati všeobecnou týdenní pracovní dobu ve čtyřech nebo pěti dnech?

Zvláštní úprava.

8. Soudíte, že by delší denní neb týdenní mez pracovní doby měla býti stanovena pro osoby zaměstnané určitým druhem prací nebo v určitých kategoriích závodů?

Pro které kategorie prací a závodů a jakou mez v kladném případě navrhuje?

9. Soudíte, že by kratší denní nebo týdenní mez pracovní doby měla býti stanovena pro osoby zaměstnané určitým druhem prací nebo v určitých kategoriích závodů?

²⁾ Viz dodatek obsažený na str. 562.

Pro které druhy prací a které kategorie závodů mělo by se tak v kladném případě státi? Jaké hranice byste navrhovali?

Náhradní pracovní doba.

10. Soudíte, že měla by býti povolena náhrada promeškaných pracovních hodin?

V jakých případech, za jakých podmínek a v jakých mezích mělo by se tak v kladném případě státi?

Co rozumíte slovy „promeškané pracovní hodiny“?

Dočasné výjimky.

11. Soudíte, že by bylo třeba pamatovati v návrhu úmluvy nebo doporučení na dočasné výjimky ze zásad, určujících pravidelnou hranici délky pracovní doby:

- a) v případě nehody nebo v případě vyšší moci (vis maior)?
- b) k předejití ztrát na látkách snadno se kazících?
- c) pro práce speciální jako sestavení inventáře a bilancí?
- d) v případě nahromadění se práce mimořádné?

Co rozumíte slovem „mimořádný“?

- e) pro ostatní případy a které?

12. Za jakých podmínek a v jakých mezích má návrh úmluvy nebo doporučení připustiti tyto výjimky?

Měly by zejména býti výjimky stanoveny příslušným úřadem po slyšení zúčastněných organizačních zaměstnavatelů a zaměstnanců tam, kde takové organizace existují?

Soudíte, že hodiny přes čas pro mimořádné nahromadění se práce měly by býti placeny sazbami zvýšenými? Soudíte, že by tomu tak mělo býti i s ostatními hodinami přes čas při dočasných výjimkách? Považujete v kladném případě za nutné stanoviti v návrhu úmluvy nebo doporučení sazbu nebo sazby zvýšené? Jaké zvýšení navrhujete?

Úprava rovnocenná.

13. Soudíte, že by bylo vhodné pojmáti do návrhu úmluvy ustanovení, které by dovolovalo odchylky od předpisů úmluvy pro osoby, které podle smluv mezi zúčastněnými zaměstnavateli neb organizacemi zaměstnavatelů a organizacemi zaměstnanců ve vyšších službách tam, kde takové smlouvy existují, anebo není-li takových smluv, podle zvyku nebo praxe jsou účastny, pokud jde o délku pracovní doby úpravy příznivější nebo v celku alespoň rovnocenné úpravě vyplývající z mezinárodní úmluvy?

Jaké záruky bylo by v kladném případě podle vašeho názoru třeba stanoviti pro zajištění, že taková úprava je příznivější než úprava vyplývající z mezinárodní úmluvy neb aspoň jí rovnocenná?

Opatření prováděcí.

14. Soudíte, že návrh úmluvy má přesně vyznačiti opatření určená k usnadnění provádění ustanovení úmluvy?

Soudíte v kladném případě, že by bylo třeba stanoviti závazek každého zaměstnavatele:

a) oznámiti způsobem vhodným a vládou schváleným počátek a konec pracovní doby?

b) oznámiti týmž způsobem přestávky poskytované během pracovní doby a nepovažované za součást doby pracovní?

c) zapsati do seznamu podle způsobu schváleného národním zákonodárstvím odpracované hodiny přes čas a peníz placených zvýšených mezd za hodiny přes čas?

Navrhujete ještě jiná opatření a která?

15. Soudíte, že úmluva měla by predepsati vhodný vládní dozor nad všemi pracovními místy, kde jsou zaměstnány osoby, na něž se tato úmluva vztahuje?

16. Soudíte, že má být pojata do nároku úmluvy ustanovení přesně vyznačující určité informace, které mají být obsaženy v ročních zprávách podle čl. 408?

Jestliže ano, které jsou to informace?

D o d a t e k

k dotazníku o pracovní době soukromých zaměstnanců
ve vyšších službách.

1. K otázce 3. a):

Jakou definici navrhuje pro závody obchodní?

b) K celé otázce 3.

1. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na techniky, jako na kreslíče plánů lodí, kontrolory způsobilosti lodí ku plavbě, lodní architektky, na chemiky provádějící rozbory a výzkum. zkoumatele rud, na metalurgy, personál laboratoří, sochaře, rytce?

Soudíte v kladném případě, že by pro takové kategorie zaměstnanců měly být stanoveny zvláštní předpisy?

2. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v podnicích zábavních, které nejsou pod širým nebem, jako jsou divadla, koncertní síně, biografy, výstavy?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii zaměstnanců mělo by být dáno zvláštní ustanovení?

3. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v podnicích zábavních, které jsou pod širým nebem?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by být dáno zvláštní ustanovení?

4. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na činovníky volných sdružení jako jsou sdružení politická, organizace a společnosti náboženské, sdružení dobročinná?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by být dáno zvláštní ustanovení?

5. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané jako kancelářští pomocníci? Jest nutno dáti zvláštní ustanovení pro kategorie zaměstnání, na příklad pro banky, pojišťovny, směnárny, celostátní a místní veřejné úřady, kanceláře obchodních domů atd.?

Jaká ustanovení pokládáte v kladném případě za nutná?

6. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané ve velkoobchodech, maloobchodech a ve skladech zboží?

Měly by být v kladném případě stanoveny zvláštní předpisy podle kategorie zboží prodávaného v těchto obchodech?

7. Jakou definici navrhuje pro výrazy „velkoobchod, maloobchod, sklady zboží“?

8. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v prodejnách ránoří všeho druhu?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

9. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v hotelích a pensíonech?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

10. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané jako jednatelé pojišťoven a na jiné cestující obchodníky, nežli jsou obchodní cestující: a) kteří nemají jiné kanceláře než svůj vlastní byt, b) kteří pracují jinak?

11. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na pouliční prodavače novin?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

12. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané jako zástupci obchodu, zprostředkovatelé obchodů, obchodní cestující?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

13. Soudíte, že rozsah působnosti měl by zahrnovati kluby a) příslušející jediné osobě, b) příslušející všem členům klubu?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

14. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na učitele ústavů vyučovacích?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

15. Soudíte, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na novináře?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

16. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na knihovníky?

Jste v kladném případě pro stanovení zvláštního předpisu pro tuto kategorii?

17. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by zahrnovati personál výroben a půjčoven filmů?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

18. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané u duševních pracovníků, jako u advokátů, obhájců, architektů, lékařů, odhadců, účetních znalců?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

19. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v nemocnicích, na klinikách, v sanatoriích, ústavech pro choromyslné, ústavech dobročinných?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

20. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v soukromých službách jako ošetřovatelé nemocných, porodní asistentky?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

21. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na personál a hráče sdružení sportovních, čítaje v to i personál dostihových stájí a jockey-e?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

22. Jste toho názoru, že rozsah působnosti měl by se vztahovati na osoby zaměstnané v pohřebních ústavech?

Soudíte v kladném případě, že pro tuto kategorii mělo by býti dáno zvláštní ustanovení?

Dodatek k otázce 6.

1. Soudíte, že osoby, pověřené řízením a zákonným zastupováním závodů, společností s povahou osoby právnické nebo jakékoliv jiné kolektivity, měly by být vyňaty z rozsahu působnosti úmluvy?
  2. Nemá to platit na osoby pověřené důvěrou, řízením nebo dozorem?
-